

МОВНІ ЗАСОБИ ВИРАЖЕННЯ ЕКСПРЕСІЇ В НОВОРІЧНИХ ПРОМОВАХ ФРАНКОМОВНИХ ПОЛІТИКІВ

Дарина ПАРЧЕВСЬКА

*студентка I курсу магістратури кафедри теорії, практики
та перекладу французької мови факультету лінгвістики*

Національного технічного університету України

«Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського»

просп. Берестейський, 37, м. Київ

ORCID: 0009-0001-8150-6817

parchevskaja@gmail.com

Лілія ШКОЛЯР

доцент кафедри теорії, практики та перекладу французької мови

Національного технічного університету України

«Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського»

просп. Берестейський, 37, м. Київ

ORCID: 0000-0001-8087-7125

zatdbk1@ukr.net

Статтю присвячено особливостям реалізації прагматичного впливу в новорічних промовах франкомовних політиків через мовні засоби вираження експресії. Аналіз здійснюється на основі сучасного французького політичного дискурсу, а саме текстів промов президента Франції Емманюеля Макрона, пані посла Франції в Сингапурі Minh-di Tang, короля Бельгії Філіпа I, президента Кот-д'Івуару Аласана Уаттари. Експресія яскраво проявляється в промовах політиків, які є ключовим інструментом для міжнародної комунікації, переконання та формування громадської думки в сучасному світі. Вони впливають на політичні рішення, суспільне ставлення до важливих питань та сприяють розвитку демократії. На новорічне звернення політиків щоразу чекають мільйони жителів країни. Промова напередодні переходу від минулого до майбутнього – потужний політичний і пропагандистський інструмент, який моделює національну ідентичність. Щорічне новорічне звернення належить до ритуального жанру політичного дискурсу, що має свої мовні особливості. Зокрема, автори статті виокремлюють такі лексичні засоби, як іменники та дієслова з позитивною конотацією, займенники 1 та 2 особи множини та вищий ступінь порівняння прикметників і прислівників. На синтаксичному рівні політики використовують паралелізм, парцеляцію, дієслова в наказовому способі, інверсію, еліптичні речення, вставні конструкції та видільні звороти. Серед стилістичних засобів найбільш уживаними видаються епітети, анафора, реприза, протиставлення та риторичні питання.

Ключові слова: промови, новорічні привітання, експресія, мовні засоби, прагматичний вплив, політичний дискурс.

LINGUISTIC MEANS OF EXPRESSION IN NEW YEAR'S SPEECHES OF FRENCH-SPEAKING POLITICIANS

Daryna PARCHEVSKA

*1st year Master's Student at the Department of Theory,
Practice and Translation of the French Language of the Faculty of Linguistics
National Technical University of Ukraine "Igor Sikorsky Kyiv Polytechnic Institute"
37 Beresteyskyi ave., Kyiv
ORCID: 0009-0001-8150-6817
parchevskaja@gmail.com*

Liliia SHKOLIAR

*Associate Professor at the Department of Theory,
Practice and Translation of the French Language of the Faculty of Linguistics
National Technical University of Ukraine "Igor Sikorsky Kyiv Polytechnic Institute"
37 Beresteyskyi ave., Kyiv
ORCID: 0000-0001-8087-7125
zatdbk1@ukr.net*

The article is devoted to the peculiarities of realisation of pragmatic influence in New Year's speeches of French-speaking politicians through linguistic means of expression. The analysis is based on contemporary French political discourse, namely the texts of speeches by French President Emmanuel Macron, French Ambassador to Singapore Minh-di Tang, King Philippe I of Belgium, and President Alassane Ouattara of Côte d'Ivoire. Expression is clearly manifested in the speeches of politicians, which are a key to international communication, persuasion and shaping public opinion in the modern world. They influence political decisions, public attitudes to important issues and contribute to the development of democracy. Every year, millions of people in the country are waiting for the New Year's address of politicians. The speech on the eve of the transition from the past to the future is a powerful political and propaganda tool that models national identity. The annual New Year's address belongs to the ritual genre of political discourse, which has its own linguistic features. In particular, the author softheart icle distinguish such lexical means as nouns and verbs with positive connotations, 1st and 2nd person plural pronouns and the superlative degree of comparison of adjectives and adverbs. At the syntactic level, parallelism, parcellation, verbs in the imperative mood, inversion, elliptical sentences, insertion and selective phrases are used. The most commonly used stylistic devices are epithets, anaphora, reprise, contrast and rhetorical questions.

Key words: *speeches, New Year's greetings, expression, language means, pragmatic influence, political discourse.*

Постановка проблеми. Сьогодні політичний дискурс постає полем для досліджень багатьох науковців, позаяк він має значення державного рівня. У політиці комунікація ведеться постійно, а отже, відбувається постійна взаємодія з мовленням задля ефективного спілкування політиків зі своїми партнерами та народом. Зважаючи на цей факт, наголосимо, що сучасна лінгвістика цікавиться мовленнєвими аспектами політичного дискурсу, зокрема стратегіями впливу, однією з яких виступає експресія. Цей засіб доволі широко використовується в промовах, адже він викликає у слухача певні почуття, створює прямий контакт із аудиторією та дозволяє переконливо на неї впливати. Така експресивізація дискурсу зумовлює необхідність дослідження способів її досягнення та впливу на свідомість реципієнта. Таким чином, політичний дискурс і, зокрема, промови стали невід'ємною складовою частиною актуальних подій у світі. Для переконання та завоювання прихильності політики вдаються до способів експресивізації свого мовлення, що створює нове поле для досліджень у лінгвістиці.

Питання політичного дискурсу та його особливостей наразі активно досліджується. Роботи з цієї тематики знаходимо у Ф. Бацевича, І. Голубовської, Н. Деренчук, Н. Колотілової, І. Лаухіної, А. Лукиної та О. Беззубової, І. Фесенко, Р. Chilton, В. McNair, R. Perloff, J. Perrez, F. Randour, M. Reuchamps та ін. Проблемам промов приділяють увагу Т. Бурмістенко, О. Вольфовська, М. Гулей, Г. Онкович, Н. Пирлік, О. Черниш. Нарешті, питання експресії висвітлено в роботах С. Алексенко, М. Вінтонів, О. Іщенко, Н. Прокопенко, О. Селіванової та ін. Проте досліджень, присвячених вивченню експресії новорічних промов та її впливу на аудиторію поки недостатньо, тож тема нашої роботи видається актуальною.

Мета статті – визначити мовні засоби експресивізації новорічних промов франкомовних політиків та дослідити їх вплив на аудиторію.

Виклад основного матеріалу. Варто з'ясувати, що лежить в основі понять «політична комунікація» та «політична промова».

Політичну промову Ю. Крапива розуміє як вид комунікації, під час якої відбувається поширення думок та ідей політичними суб'єктами з метою здійснення впливу на погляди реципієнта і його ідеологічні переконання [1, с. 45]. Н. Колотілова пояснює: «Щоб дійсно справити необхідний вплив на аудиторію, оратор повинен створити власний позитивний образ у її очах завдяки етосу (нормам поведінки), привернути увагу через логос (мову) та викликати емоції, вдаючись до пафосу (почуттів)» [2, с. 14]. Така тріада (етос – логос – пафос) розглядається науковцями як фундаментальна основа всього політичного дискурсу, причому центральний елемент є основоположним та диктує норми етосу і закладає підвалини пафосу. Так, дослідження логосу передбачає вивчення мовних особливостей промов, їх лексичних, синтаксичних, стилістичних та фоностилістичних аспектів. І. Самойлова вивчає лексичний аспект і виділяє такі характеристики, як професійна політична термінологія, мовні кліше та штампи, фразеологічні стійкі вирази, запозичення, аббревіатури та скорочення, посилення та цитати, власні назви, стереотипні зачини (шаблонність) та неологізми [3, с. 236–237]. У праці

Т. Вінтонів знаходимо особливості синтаксичного рівня, зокрема використання нечленованих, еліптичних, питальних, окличних і заперечувальних речень, парцеляції та повторів [4, с. 183–279]. О. Черниш додає до них номінативні речення, умовчання, перелічення та відокремлення, а на стилістичному рівні виділяє епітет, порівняння, метафору, гіперболу, алюзію, синекдоху та метонімію [5, с. 212]. О. Вольфовська робить акцент на важливості фоностилістичних особливостей промови. Серед них вона виділяє варіативність ритміки, що пожвавлює мовлення та допомагає наголосити на важливому [6, с. 59].

На думку Р. Перлоф, політична комунікація в цілому – це процес, коли мова та символи застосовуються задля зміни ставлення та поведінки людей шляхом певного тиску [7]. Б. Макнейер тлумачить її як процес цілеспрямованого спілкування про політику, в якому важливу роль відіграють невербальні засоби передачі інформації (наприклад, візуальні образи), що формують політичну ідентичність [8].

Для досягнення мети нашої роботи слід з'ясувати значення терміна «експресія» та те, як це явище використовується в політичних промовах. Н. Бойко розглядає її як «психолінгвістичну, соціолінгвістичну чи власне лінгвістичну сутність, яка вивчається в ономасіологічному, семантичному, синтаксичному та лінгвостилістичному аспектах» [9, с. 15]. В. Чабаненко вважає, що слід розрізняти експресію та експресивність. На думку вченого, експресивність – це соціально й психологічно мотивована властивість мовного знака, яка деавтоматизує його сприйняття, підтримує загострену увагу, активізує мислення та почуття реципієнта, а експресія – це не те, що само породжується емоційністю, образністю, характерністю тощо мовлення, це не виразність, а інтенсифікація виразності [10, с. 7].

У новорічних промовах франкомовних політиків експресія виражена лексичними, синтаксичними та стилістичними особливостями. Спершу візьмемо до уваги групу лексичних засобів, які виступають потужним засобом експресивізації промов, збагачуючи мовлення та надаючи атмосфери святковості та піднесеності.

У новорічних привітаннях політики часто роблять акцент на позитивних аспектах життя країни, що прослідковується у використанні іменників і дієслів із позитивною конотацією. Так, у промові Емманюеля Макрона знаходимо частотне вживання лексичних одиниць на позначення єдності, гордості та довіри – *unité, fierté, confiance*, що підкреслюють патріотичні настрої привітання:

Dans les responsabilités qui sont les miennes, je ne perds jamais de vue cet impératif d'unité de la nation que nous formons tous ensemble.

Il nous faut nous munir de cette fierté et de cette confiance pour aborder l'année qui vient [11].

Крім цього, у висловлюваннях президента Франції присутні дієслова з семою поваги *respectons* і *admirons*, що справляє вплив не лише на жителів його країни, а й на народ, якому адресована ця частина звернення, в цьому випадку на українців:

Je veux ici et ce soir en votre nom dire à nos amis Ukrainiens : nous vous respectons et nous vous admirons [11].

Дієслова з позитивним значенням *promouvoir* і *renforcer* знаходимо також у тексті новорічного привітання президента Кот-д'Івуару Аласана Уаттари. Завдяки

їх використанню в інфінітивній формі створюється ефект ствердження та впевненості:

Cet outil indispensable pour la mutualisation de nos efforts, permettra de promouvoir et de renforcer nos liens de solidarité [12].

Лєвова частка лексичних засобів експресивізації текстів звернень належить займенникам 1 особи множини, які дають відчуття єдності політика зі своїм народом:

Beaucoup d'entre nous ont pu célébrer les fêtes en famille après deux réveillons marqués par les contraintes sanitaires [13].

Nous arrivons au terme d'une année qui nous a tous éprouvés et bouleversés.

Les défis auxquels nous sommes confrontés ne connaissent pas de réponses simples. Mais nous trouverons des réponses, grâce à notre créativité et notre persévérance.

Il y a dans notre société un grand sens des responsabilités.

Nous sommes déjà nombreux à avoir adapté notre comportement pour réduire notre consommation énergétique et notre empreinte écologique.

Elle nous apprend que nous sommes capables de surmonter les crises les plus difficiles – à condition de le faire ensemble. En effet, notre plus grande richesse, ce sont les liens que nous tissons [14].

Ефективними для посилення експресивності видаються займенники 2 особи множини, які вказують на прагнення мовця висловити повагу та солідарність зі слухачами:

Pour la sixième fois, j'ai le privilège de partager avec vous ce moment des vœux.

Avec vous, officiers et soldats dans notre armée, qui nous protégez, avec vous, policiers, gendarmes, pompiers, forces de sécurité, sauveteurs en mer, qui veillez sur cette soirée. Avec vous, médecins, soignants, patients. Avec vous, agents publics qui assurez la continuité de nos services. Avec vous, citoyens engagés professionnellement ou dans nos associations. Avec vous, nos compatriotes d'outre-mer. Avec vous tous qui êtes en famille en France ou à l'étranger, et plus particulièrement avec vous dont la vie a fait que vous vous sentez seuls ce soir. Vous qui êtes dans l'épreuve, et vers qui vont nos pensées [11].

Як іще один засіб експресивізації виокремлюємо вищий ступінь порівняння прислівників (*plus vite*, *plus fort*) і прикметників (*plus forte*, *plus juste*). Вони так само налаштовують аудиторію на позитивне сприйняття звернення та створюють ефект удосконалення та розвитку:

A chaque épreuve, l'Europe nous a permis d'agir plus vite et plus fort.

Aussi, je nous souhaite pour 2023 par notre travail et notre engagement d'œuvrer à refonder une France plus forte, plus juste, pour la transmettre à nos enfants [11].

Наступною розглянемо групу граматичних засобів, що використовуються в текстах новорічних промов. Результати нашого аналізу демонструють, що доволі поширеним є прийом паралелізму, який дозволяє впливати на аудиторію та довше утримувати її увагу:

Si nous cédions à l'esprit de division qui nous presse de toute part, nous n'aurions à peu près aucune chance de nous en sortir, dans un monde si rude, dans des temps si durs.

Mais, en améliorant l'accompagnement de nos enfants, de nos adolescents, en réformant notre lycée professionnel, en améliorant l'orientation de nos adolescents, pour trouver les bonnes formations et les bons métiers. En réindustrialisant plus vite et plus fort notre pays, pour offrir de nouveaux emplois et des carrières d'avenir [11].

У такий спосіб слухач може провести логічні аналогії та передбачити дії мовця, що робить сприйняття промови простішим і приємнішим.

Потужним засобом експресивізації є парцеляція. Завдяки цьому прийому мовець ніби виокремлює важливе із загального, робить на ньому акцент. Найчастіше вживання парцеляції прослідковуємо в новорічному зверненні Емманюеля Макрона:

Mais une société plus juste, elle l'est aussi sur le plan social. Pas par plus d'impôt, non. Ni en léguant plus de dette aux générations suivantes [11].

Схожий ефект мають вставні конструкції. Завдяки їх використанню важливий факт або те, на чому хочуть наголосити, повертає до себе увагу:

En Belgique, nous avons la chance de vivre dans une société démocratique qui - même si elle n'est pas parfaite – reste solide.

Cela doit nous donner du courage – et de l'espoir [14].

Видільні звороти так само зосереджують увагу на важливому:

C'est par notre travail et notre engagement que nous bâtissons aussi une nation productive et écologique [11].

Нарешті, інверсія – незвичне розташування слів у реченні – надає текстові особливого звучання, певних стилістичних відтінків. При цьому експресії промовама надає саме стилістична інверсія, яка створює додаткові значеннєві та виражальні відтінки члену речення чи цілій фразі:

Plus que jamais, chaque acte que nous posons, si petit soit-il, chaque geste de bienveillance, chaque attention à l'égard de la planète, fait la différence [14].

Еліптичні речення надають мовленню політиків атмосфери довіри для створення тісного контакту з аудиторією. Вони додають емоційності та виступають способом економії мовних засобів задля надання мовленню особливої лаконічності та ритмічності, імітації природного діалогу:

Une société dans laquelle ont été progressivement mises en place des mesures de soutien, des filets de sécurité pour ceux qui en ont le plus besoin [14].

Останнім синтаксичним засобом експресивізації є наказовий спосіб дієслова. Його використання створює ефект заклику, а в першій особі множини (*soyons, restons, intégrons, protégeons, gardons, traçons*) – атмосферу єдності духу:

De tout cela, de tout ce que nous avons ensemble accomplis durant l'année qui s'achève, soyons fiers.

Restons fidèles à nos valeurs, toujours. Intégrons mieux par la langue et le travail, protégeons les combattantes et les combattants de la liberté, comme celles et ceux qui viennent d'Iran ou d'ailleurs, mais gardons le contrôle de nos frontières, de l'unité de la nation [11].

Ensemble, traçons les sillons sur lesquels se réalise une vision dynamique, positive et ambitieuse de l'avenir de notre Pays que nous proposerons à Son Excellence Monsieur le Président de la République [12].

Третя група мовних засобів – стилістична. Значну експресивність політичному дискурсу надають епітети. Вони забезпечують необхідний емоційний фон висловлювання, допомагають вплинути на свідомість аудиторії та покращити її ставлення. Так, у новорічних зверненнях акцент роблять на епітети з позитивним значенням – *uni, solidaire, reconnaissants, respectueux, clairs, forts, libre, indépendante, juste, heureux*:

Alors je nous souhaite donc de vivre 2023, autant que possible, en pays uni et solidaire, reconnaissants la place de chacun et respectueux de tous.

Nous poursuivrons avec ardeur durant l'année qui s'ouvre, par des choix clairs, forts, et un travail au plus près du terrain.

Protéger nos enfants, protéger notre information libre et indépendante, l'ordre libre et juste qui permet aux citoyens d'être heureux: voilà quelques-uns des combats de notre époque [11].

Анафора робить мовлення ритмічнішим і легшим для запам'ятовування та відтворення. У першому випадку повторюється фрагмент «*c'est par notre travail et notre engagement que*». У такий спосіб Емманюель Макрон підкреслює важливість названих якостей свого народу:

C'est par notre travail et notre engagement que nous pourrions augmenter les moyens des forces de sécurité intérieure, de notre justice, de nos Armées, face aux nouveaux défis géopolitiques et à la multiplication des conflits. C'est par notre travail et notre engagement que nous lutterons plus efficacement contre les trafics, contre l'immigration illégale dans notre Hexagone, comme dans nos outre-mers. C'est par notre travail et notre engagement que nous bâtirons aussi une nation productive et écologique. C'est par notre travail et notre engagement que nous restaurerons aussi une nation de confiance. C'est par notre travail, notre engagement que nous devons refonder nos grands services publics pour qu'ils assurent pleinement notre idéal d'égalité. C'est par notre travail et notre engagement que nous bâtirons une société plus juste. Oui, c'est bien par notre travail et notre engagement que nous pourrions nous donner les moyens de nos aspirations pour aujourd'hui et de nos ambitions pour demain.

У наступному випадку анафоричний повтор «*Dans les prochains mois*» демонструє впевненість політика, сприяючи зростанню довіри до нього та його дій:

Dans les prochains mois de 2023, les travaux de reconstruction de Notre-Dame-de-Paris, ce chantier exceptionnel, s'avanceront vers leur terme. Dans les prochains mois, tout notre pays se rassemblera fraternellement à l'orée des Jeux Olympiques et Paralympiques et à l'occasion de la coupe du monde de rugby en France. Dans les prochains mois, grâce au plan France 2030, les premières voitures électriques entièrement construites sur notre territoire sortiront d'usines. Et tant d'autres projets adviendront partout sur notre territoire pour permettre à la France tout à la fois de réduire le carbone et le chômage. Dans les prochains mois, dans nos salles de classe, dans nos hôpitaux, comme chez nos médecins en ville, vous verrez les premiers changements tangibles de la rénovation de notre école et de notre santé [11].

Результати нашого аналізу дають підстави говорити про те, що реприза має схожий вплив на слухачів. Вона дає їм змогу ефективніше сприймати повідомлення й довше утримує їхню увагу:

Nous avons en effet cette année continué de créer des emplois, et des emplois de qualité.

Quand tant de pays se rêvent des empires, quand tant d'entreprises s'imaginent des royaumes, nous avons un continent, pour former un espace de paix et de liberté, de prospérité, de solidarité, de droit et de puissance.

Comptez sur la France et comptez sur l'Europe [11].

Як бачимо, реприза – це досить продуктивний стилістичний прийом. Це засіб інтенсифікації авторського впливу, посилення важливості елементів висловлення, спосіб зосередження уваги на основній думці.

Протиставлення виступає засобом експресивізації, додаючи зверненню певного контрасту. Наприклад, у промові президента Франції зустрічаємо такі антоніми, як *forces* і *faiblesses*, *aujourd'hui* і *demain*:

Les cérémonies de vœux ont ceci de singulier : elles obligent à parler d'un futur qu'en vérité, on ne connaît pas, dont nous savons pourtant avec certitude que nous devons l'affronter, avec nos forces et nos faiblesses, mais en pays uni.

Oui, c'est bien par notre travail et notre engagement que nous pourrons nous donner les moyens de nos aspirations pour aujourd'hui et de nos ambitions pour demain [11].

Риторичне запитання здебільшого використовується для привернення уваги, посилення враження, підвищення емоційного тону висловлення. Воно залучає аудиторію до міркувань або переживань, роблячи її активнішою та більш залученою в «діалог»:

Aura-t-on des coupures d'électricité?

Allons-nous à nouveau subir une vague de Covid, et l'épidémie aura-t-elle une fin?

Devra-t-on travailler plus longtemps en 2023? [11].

З огляду на викладене вище можна прослідкувати завдання новорічних промов. Вони часто використовуються для підведення підсумків минулого року та надання вектору наступному. Також вони окреслюють основні політичні пріоритети, формуючи або підтримуючи певні ідеї або цінності, мобілізують громадян на подальшу підтримку державної політики. Емоційна складова комунікації, яка забезпечується на лексичному, граматичному та стилістичному рівнях, покликана підвищувати моральний дух, надавати підтримку та надію у складні часи, сприяти спільності та єднанню суспільства, формуючи загальний позитивний настрій, а також заохочувати до розуміння і толерантності. Психологічно майстерно підібрані мовні засоби експресивізації новорічних промов маюють терапевтично-розвантажувальний ефект для широкої аудиторії.

Висновки. Політична промова має на меті вплив на погляди та ідеологічні переконання реципієнта. У її тексті вагому роль відіграє експресія, що посилює вплив на аудиторію. Після проведення аналізу новорічних промов франкомовних політичних діячів були виокремлені мовні особливості текстів звернень, що надають їм експресивності. Це такі лексичні засоби, як іменники та дієслова з позитивною конотацією, займенники 1 та 2 особи множини та вищий ступінь

порівняння прикметників і прислівників. На синтаксичному рівні політики використовують паралелізм, парцеляцію, дієслова в наказовому способі, інверсію, еліптичні речення, вставні конструкції та видільні звороти. Серед стилістичних засобів найбільш уживаними видаються епітети, анафора, реприза, протиставлення та риторичні питання. Усі ці мовні особливості промов дозволяють політикам впливати на аудиторію, транслуючи позитивні настрої та надію на майбутнє, підкреслюючи свої ідеї та плани, тим самим роблячи реципієнтів ближче до адресата.

ЛІТЕРАТУРА

1. Крапива Ю.В., Крікун Д.А. Політична промова як різновид політичної комунікації. *Закарпатські філологічні студії*. 2019. Вип. 11 (2). С. 42–45. URL: [http://nbuv.gov.ua/UJRN/trphst_2019_11\(2\)_9](http://nbuv.gov.ua/UJRN/trphst_2019_11(2)_9) (дата звернення: 26.12.2023).
2. Колотілова Н.А. Риторика : навчальний посібник. Київ : Центр навчальної літератури, 2007. 232 с.
3. Самойлова І.В., Подвойська О.В. Лексичні особливості політичних промов. *Наукові записки Ніжинського державного університету ім. Миколи Гоголя. Серія «Філологічні науки»*. 2016. Кн. 1. С. 235–238. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nzfn_2016_1_47 (дата звернення: 26.12.2023).
4. Вінтонів М.О., Вінтонів Т.М., Мала Ю.В. Синтаксичні засоби експресивізації в українському політичному дискурсі : монографія. Вінниця : ТОВ «ТВОРИ», 2018. 336 с. URL: <https://core.ac.uk/download/pdf/185262448.pdf> (дата звернення: 26.12.2023).
5. Лінгвостилістичний потенціал жанру «публічна промова політика» / О.А. Черниш, Н.О. Гончарук, З.А. Білошицька, О.Л. Лисянюк. *Закарпатські філологічні студії*. 2023. Вип. 27 (1). С. 208–214. URL: [http://nbuv.gov.ua/UJRN/trphst_2023_27\(1\)_37](http://nbuv.gov.ua/UJRN/trphst_2023_27(1)_37) (дата звернення: 27.12.2023).
6. Вольфовська О.О. Фоностилістичні особливості промови як різновиду публічного мовлення політиків. *Наукові записки Національного університету «Острозька академія». Серія «Філологічна»*. 2015. Вип. 52. С. 57–60. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nznuoaf_2015_52_22 (дата звернення: 26.12.2023).
7. Perloff R.M. *The Dynamics of Political Communication: Media and Politics in a Digital Age*. 2nd ed. London and New York : Routledge, 2017. 500 p.
8. McNair B. *An Introduction to Political Communication*, 6th ed. London and New York : Routledge, 2018. 252 p.
9. Бойко Н.І. Українська експресивна лексика: семантичний, лексикографічний і функціональний аспекти : монографія. Ніжин : Видавництво «Аспект-Поліграф», 2005. 552 с.
10. Чабаненко В.А. *Основи мовної експресії*. Київ : Вища школа, 1984. 165 с.
11. Vœux 2023 aux Français. URL: <https://www.elysee.fr/emmanuel-macron/2022/12/31/voeux-2023-aux-francais> (дата звернення: 30.12.2023).

12. Cérémonie de présentation des vœux de nouvel an. URL: <https://lecesec.ci/uploads/discours/ceremonie-de-presentation-des-voeux-de-nouvel-an-des-conseillers-economiques-sociaux-environnementaux-et-culturels-au-president-du-cesec.pdf> (дата звернення: 28.12.2023).

13. Discours de Nouvel an de l'Ambassadrice. URL: <https://sg.ambafrance.org/Discours-de-Nouvel-an-de-l-Ambassadrice> (дата звернення: 28.12.2023).

14. Discours de Sa Majesté le Roi à l'occasion de Noël et du Nouvel An. URL: <https://www.monarchie.be/fr/agenda/discours-de-sa-majeste-le-roi-a-loccasion-de-noel-et-du-nouvel-an> (дата звернення: 29.12.2023).

REFERENCES

1. Krapyva, Y.V., & Krikun, D.A. (2019). [Political speech as a type of political communication]. *Zakarpatski filolohichni studii [Transcarpathian Philological Studies]*, Issue 11 (2). P. 42–45. Retrieved from [http://nbuv.gov.ua/UJRN/trphst_2019_11\(2\)_9](http://nbuv.gov.ua/UJRN/trphst_2019_11(2)_9) (accessed 26.12.2023).

2. Kolotilova, N. A. (2007). *Rytoryka: navchalnyi posibnyk [Rhetoric: a textbook]*. Kyiv, Centre for Educational Literature, 232 p.

3. Samoilo, I. V., & Podvoiska, O. V. (2016). *Leksychni osoblyvosti politychnykh promov [Lexical features of political speeches of political speeches]*. *Naukovi zapysky Nizhynskoho derzhavnogo universytetu im. Mykoly Hoholia. Filolohichni nauky [Scientific Notes of Nizhyn State University named after Mykola Gogol. Scientific Notes of Mykola Gogol Nizhyn State University. Philological sciences]*, Vol. 1. P. 235–238. Retrieved from http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nzfn_2016_1_47 (accessed 26.12.2023).

4. Vintoniv, M. O., Vintoniv, T. M., & Mala, Y. V. (2018). *Syntaksychni zasoby ekspresyvizatsii v ukrainskomu politychnomu dyskursi [Syntactic means of expression in Ukrainian political discourse]: a monograph*. Vinnytsia: LLC «TVORY», 336 p. Retrieved from <https://core.ac.uk/download/pdf/185262448.pdf> (accessed 26.12.2023).

5. Chernysh, O. A., Goncharuk, N. O., Biloshytska, Z. A., & Lysyanyuk, O. L. (2023). *Linhvostylistychnyi potentsial zhanru “publichna promova polityka” [Linguistic and stylistic potential of the genre “public speech of a politician”]*. *Zakarpatski filolohichni studii [Transcarpathian philological studies]*, Issue 27 (1). P. 208–214. Retrieved from [http://nbuv.gov.ua/UJRN/trphst_2023_27\(1\)_37](http://nbuv.gov.ua/UJRN/trphst_2023_27(1)_37) (accessed 27.12.2023).

6. Wolfowska, O. (2015). *Fonostylistychni osoblyvosti promovy yak riznovydu publichnoho movlennia politykiv [Phonostylistic features of the speech as a type of public speech of politicians]*. *Naukovi zapysky Natsionalnoho universytetu “Ostrozka akademiia”. Serii: Filolohichna [Scientific Notes of the National University of Ostroh Academy. Series: Philological]*, Issue 52. P. 57–60. Retrieved from http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nznuoaf_2015_52_22 (accessed 26.12.2023).

7. Perloff, R.M. (2017). *The Dynamics of Political Communication: Media and Politics in a Digital Age*. 2nd ed. London and New York: Routledge, 500p.

8. McNair, B. (2018). *An Introduction to Political Communication*, 6th ed. London and New York: Routledge, 252 p.

9. Boyko, N.I. (2005). *Ukrainska ekspresyvna leksyka: semantychnyi, leksykohrafichnyi i funktsionalnyi aspekty* [Ukrainian expressive vocabulary: semantic, lexicographic and functional aspects]: Monograph. Nizhyn: Aspect-Polygraph Publishing House, 552 p.

10. Chabanenko, V. (1984). *Osnovy movnoi ekspresii* [Fundamentals of linguistic expression]. K. : Vyshcha Shkola, 165 p.

11. Vœux 2023 aux Français. Retrieved from <https://www.elysee.fr/emmanuel-macron/2022/12/31/voeux-2023-aux-francais> (accessed 30.12.2023).

12. Cérémonie de présentation des vœux de Nouvel an. Retrieved from <https://lecesec.ci/uploads/discours/ceremonie-de-presentation-des-voeux-de-nouvel-an-des-conseillers-economiques-sociaux-environnementaux-et-culturels-au-president-du-cesec.pdf> (accessed 28.12.2023).

13. Discours de Nouvel an de l'Ambassadrice. Retrieved from <https://sg.ambafrance.org/Discours-de-Nouvel-an-de-l-Ambassadrice> (accessed 28.12.2023).

14. Discours de Sa Majesté le Roi à l'occasion de Noël et du Nouvel An. Retrieved from <https://www.monarchie.be/fr/agenda/discours-de-sa-majeste-le-roi-a-loccasion-de-noel-et-du-nouvel-an> (accessed 29.12.2023).